Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову...
Ліна КОСТЕНКО

№ 31 (394)
2 серпня 2012 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

НАБАТ

ЗАГРОЗА ДЛЯ ДЕРЖАВИ

Ректор Національного університету «Острозька академія», Герой України проф. І. Пасічник, проректор цього ж університету, член НСПУ проф. П. Кралюк, завідувач кафедри української мови «Острозької академії», академік, проф. І. Хом'як звернулися з відозвою з приводу ухвалення Верховною Радою України закону «Про основи державної мовної політики». У ній зазначено, що політики вкотре підтвердили, що мовна ситуація була й залишається передвиборною технологією політичних сил, своєрідним способом маніпулювання, яким можна сховати соціальні, економічні, фінансові та інші проблеми. Ставлення до української мови виключно як до процедурного питання й іґнорування її ідеологічного, ідентифікаційного, світоглядного значення призведе до занепаду української нації, роздроблення України як держави.

Мовне питання стосовно нашої держави не має жодного підґрунтя, адже мови національних меншин, особливо російської, мають більше привілеїв для свого розвитку, ніж мова корінної нації.

Не дарма у цей час практично всім небайдужим людям пригадується влучний вислів Ліни Костенко: «Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову». Так, без рідної мови нація не просто перетворюється на населення, але перестає існувати. Втрата рідної мови – це втрата духовної самостійності, втрата самості народу.

Поважні професіонали застерігають Президента, що цей закон суперечить Конституції України і призведе до витіснення української мови з усіх сфер суспільного, громадського та наукового життя, а відтак – становить загрозу для цілісності й суверенітету нашої держави.

ОЛІМПІАДА-2012

І нехай не склалося з бронзою в командних змаганнях зі спортивної гімнастики, яку відібрали через апеляцію японської команди, в України є **перше золото лондонської Олімпіади!** У фінальному поєдинку шпажисток на Олімпіаді-2012, українка Яна Шем'якіна була сильнішою від переможниці пекінської Олімпіади Брити Хайденманн, що представляє Німеччину.

І ЗОЛОТО, І БРОНЗА...

Підсумковий рахунок поєдинку **Шем'якіна–Хайденманн** 9:8 на користь представниці України.

Основний час поєдинку завершився нічиєю 8:8. Тому глядачі змогли побачити овертайм, де українка, ризикнувши, завдала переможний удар і виграла **золото Олімпіади.**

Бронзу в цьому виді спорту виграла представниця Китаю Юйя Сунь, яка в поєдинку за третє місце була сильніша від представниці Південної Кореї Лам А Шин. Китаянка перемогла з рахунком 15:11.

Нагадаємо, що раніше **бронзові медалі для України** виграли **Олена Костевич** у стрільбі з пневматичного пістолета з відстані 10 метрів, а також **Юлія Калина** у змаганнях з важкої атлетики у ваговій категорії до 58 кг.

Хоч щастя було близьким і в змаганнях зі спортивної гімнастики, українці були позбавлені медалі через рішення суддів на апеляцію, команди з Японії. Апеляцію задовольнили, і українська команда опинилася лише четвертою.

Судді переглянули свої оцінки представнику команди Японії Кохеі Учімури, який, незважаючи на грубу помилку під час виступу на коні, все-таки отримав вищий бал – був збільшений коефіцієнт складності виконаних вправ. Загалом результати командних змагань зі спортивної гімнастики виглядають так: Китай, Японія, Великобританія, Україна... Після такого відразу згадався незарахований гол Девіча у ворота збірної Англії.

Як би там не було, наші спортсмени зі спортивної гімнастики молодці, і вболівальники можуть сказати хлопцям: Браво!

ВИБОРИ-2012

«ПРОСВІТА» ВИЗНАЧАЄТЬСЯ

Стартувала парламентська виборча кампанія. Почалося висунення і реєстрація кандидатів по багатомандатному і мажоритарних округах. Цей процес має завершитися 9 серпня. Але агітацію за того чи того кандидата чи партійний список можна вести відразу після реєстрації їх у ЦВК.

Зрозуміло, що «Просвіта» не стоятиме осторонь виборів. Чимало розмов точиться про те, що наше Товариство нібито увійшло у «правицю» чи якісь інші структури. Як заявив голова Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький, подібні чутки – безпідставні. Тож позицію Товариства визначать на засіданні Головної ради ВУТ «Просвіта», яке відбудеться в першій половині серпня. Та попри все «Просвіта», як і впродовж своєї історії, буде стояти за народні інтереси і відстоювати національну ідею, заявив С. Волковецький.

Вл. інф.

ПРОТЕСТ

ВАРТОВІ МОВИ

Впродовж тижня четверо активних просвітян з Коломийщини, а саме: Юрій Тимошенко, Олександра Дідик, Мирослав Драган, Микола Пігуляк голодують, протестуючи біля Українського дому в Києві проти одіозного мовного закону Ківалова–Колесниченка, який 31 липня цього року підписав голова Верховної Ради України Володимир Литвин. Акція триває. Не будьмо байдужі! Підтримаймо протестувальників.

Повідомив ***Василь ГЛАГОЛЮК***

ВІДВЕРТО:

Дмитро Павличко звернувся до екс-Президента України з відкритим листом, у якому закликав В. Ющенка, який створив «Союз правих сил», не встрявати у виборчу кампанію: **«Подумайте, дайте перепочити народові од ваших закликів, бо ви не знаєте куди йти. Ви нагадуєте людину, засліплена свідомість якої хапається за першу-ліпшу руку, аби вийти на світло. Вас веде антиукраїнська влада, бо їй потрібно мати у вашій особі свого союзника проти об'єднаних опозиційних сил».**

Лист Д. Павличка буде надрукований у наступному числі «Галицької Просвіти».

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Степан Бандера – почесний громадянин Калущини

Депутати Калуської районної ради присвоїли звання «Почесний громадянин Калущини» політичному діячеві, ідеологу українського націоналістичного руху XX століття, голові проводу ОУН Степанові Бандері посмертно. Нині провідник ОУН є почесним громадянином Хуста, Тернополя, Івано-Франківська, Львова, Луцька, Сокаля, Жовкви, Борислава, Моршина. У Калуському районі Степан Бандера відкрив сторінку почесних громадян.

Виборча кампанія стартувала

Центральна виборча комісія оголосила про початок з 30 липня кампанії з виборів народних депутатів України, що відбудуться 28 жовтня ц. р. Висування кандидатів за партійними списками і в одномандатних округах почалося з 30 липня й завершиться 9 серпня. На відміну від попередніх парламентських виборів реєструватиме кандидатів-мажоритарників ЦВК, а не окружні виборчі комісії. Реєстрація кандидатів у депутати має завершитися 20 серпня. Передвиборчу аґітацію партії і кандидати в одномандатних округах мають право почати з наступного дня після реєстрації.

СТИХІЯ

ПРОТИСТОЯТИ РАЗОМ!

Розгулялась стихія і в Івано-Франківську

Уже вкотре цього літа стихія випробовує Прикарпаття. У неділю після задушливої спеки смерчі з градобоєм і заливними дощами руйнівним катком пройшлися краєм. У багатьох населених пунктах буквально знищені й пошкоджені будинки та господарські споруди, витлумлені городи, поламані урожайні сади.

Видається, що смерчі й буревії – то природне лихо не лише американських штатів. Невблаганна стихія не оминає і нас. У селі Старуня Богородчанського, селищі Лисець Тисменицького, багатьох населених пунктах Рогатинського, Рожнятівського, Надвірнянського районів залишила людей без хат, дахів, городів, садів. Багатьом треба латати дахи і стіни, ставити нові паркани і вікна, а декому взагалі доводиться починати господарку заново. Це справді лихо.

Та є надія, що, якщо не центральна, то місцева влада не залишить потерпілих самих, посприяє будівельними матеріалами, коштами. Та, насамперед, близьким, рідним, сусідам мають допомогти односельці. Свій – своєму, толокою, супрягою... Не залишаймо один одного в біді. Лиш разом переможемо і здолаємо лихо.

Теодор ДРОВНИЧ

ЗНАХІДКИ

І ЗАДЗВОНИТЬ СТАРИЙ ДЗВІН

У Середньому Березові на Косівщині віднайшли дзвін, який закопали ще в часи Другої світової війни. Він пролежав у землі 70 років.

Історія середньоберезівських дзвонів дуже цікава і драматична. Великий дзвін вилили 1902 року в Калуші. Через дев'ять років (1911) дзвіницю прикрасив середній дзвін. Коли з'явилися два малі дзвони – невідомо. Їх у селі називали «паровиками» (від слова пара – двійка). Розповідають, що ці дзвони для церкви Успіння Пресвятої Богородиці села Середнього Березова купили дві бідні дівчини, які пряли й продавали нитки на верети.

1932 року ці дзвони зайняли своє місце у красивій новозбудованій кам'яній дзвіниці, але послужити церкві і людям довелося недовго. Вже через десять років німці на всій захопленій території почали забирати у громад дзвони, щоб переплавити їх на зброю. Тоді березівські ґазди вирішили їх сховати. Великий дзвін закопали всередині дзвіниці, середній – поряд із дзвіницею, а два малі, «паровики», Микола Ігнатюк (1911–1996), Степан Ігнатюк (1913–1945) та Іван Ігнатюк (1905–1956) перенесли на Петрунівку і закопали на подвір'ї в останнього.

Минали роки. Двоє з чоловіків, які закопували дзвони, загинули: Степан – на фронті на території Польщі, Іван втратив здоров'я у сибірських концтаборах і помер через два тижні після повернення з каторги, а Микола змушений був рятуватися від більшовиків і опинився в еміґрації.

Наприкінці 50-их років минулого століття дзвони вирішили відкопати і встановити на попередні місця. Але вдалося віднайти лише один із «паровиків». З того часу селом ширилися чутки про те, що дружина Івана та їхній старший син таємно вночі вивезли другий дзвін і продали десь за Дністер. Були навіть такі, що бачили, як вивозили дзвін...

Протягом багатьох років молодший син Івана, Тарас, неодноразово намагався розшукати дзвін і захистити честь родини, але пошуки не дали результатів.

І ось у липні цього року вже син покійного Тараса, Михайло, попросив березунів Миколу Скільського та Миколу Стріпачука допомогти йому. Радості не було меж, коли лопата наштовхнулася на щось металічне. Це був дзвін-«паровик»!

Василь ІГНАТЮК,
с. Середній Березів Косівського району

ТАК ДУМАЮ

ПРО ЯКИЙ СТАТУС «ЯЗИКА» ЙДЕТЬСЯ

Дуже прикро, що публічна дискусія, збурена шулерською появою мовного закону КК, відбувається зумисне фальшиво і ще більше затуманює мізки простого громадянина. Після цього зазвичай неправильний виклад мовної політики держави й самого призначення мови стане ще більш незрозумілим для загалу. Забалакуючи мовне питання, народ задурюють, методично перетворюючи в натовп-охлос. Цього й домагаються політтехнологи, які спеціалізуються на здобутті влади для тих, кому вона потрібна лише для збагачення. Про мир, злагоду між людьми і життя в спокої та достатку не йдеться. Тому ті, хто заявив про чесне вирішення мовного питання, повинні робити свою справу достойно, арґументовано і правильно. Бігти на їхнє телебачення з російськомовними ведучими, сперечатися з владними політиками, оглядаючись на російськомовний електорат, – неправильно. Краще було чесним політикам домовитись і оголосити бойкот усім рейтинґовим ЗМІ з теми мови. Не змогли.

Як результат – мільйони громадян України в емоційному зацікавленні почули те, що прозвучало зумисне найгучніше і найчастіше: неправильні тлумачення 10-ої статі Конституції, примітивну пропаґанду особливого статусу російської, неграмотний самопіар політиків різного штибу й обзивання поганими словами тих, хто сказав пів-слова про справедливе вирішення мовного питання. До багатьох помилкових стереотипів щодо суті мови в людському житті додались нові, підігріті лукавим законом і близькістю виборів. Про яку гідність можна говорити, коли політики, які ніби за українців і українську мову, прекрасно уживаються в одній телестудії і однім парламенті з тими, хто однозначно заслуговує осуду нації?

Справжні народні політики повинні вершити моральний суд до кінця, навіть усупереч логіці виборів. Замість походу на телешоу і численні інтерв'ю, краще б знайшли інший спосіб сказати народові правду. А правда – це, приміром, поширена безкоштовно і масово, написана дохідливою мовою брошура-порадник громадянинові, як варто сприймати і вживати мову. За двадцять років таку акцію можна й потрібно було робити практично щорічно, масово поширюючи добру українську публіцистику на цю тему. Робити це потрібно доти, доки не дійде до маси. Цього було дуже мало.

На цих виборах російськомовних громадян закликатимуть голосувати під прапором нового мовного закону, який нібито захищає їхню російськомовність. Але ж це не так, не в такому статусі новий закон захищає російську. Жодним законом неможливо змусити людину зберігати мову предків, культуру й віру, якщо це не є його внутрішньою потребою. Де-факто закон закріплює особливий статус російської, але не як мови меншини, а як реґіональної світової мови. Він закріплює те, що з нами відбувається.

Внаслідок останнього переділу світу зі згоди великих держав ми опинились у так званій червоній економічній зоні, де домінує російська. Ця зона, як і будь-яка глобалізована структура, активно прагне до однорідності й мова є потужною зброєю для примушення до єдиного економічного простору навіть усупереч небажанню влади підписувати угоди.

Російська мова в статусі реґіонально-світової є локомотивом гуманітарно-інформаційного процесу нашої економічної колонізації. Простіше кажучи – на території Білорусі, України, Російської Федерації створюється російськомовна зона як передумова економічного визиску слабших держав Росією і тими світовими шулерами, які виторгують собі у неї на це концесію. Ось чому так скажено лобіюється російська мова в статусі, який набагато перевищує потреби збереження етнічної самобутності українців російського походження. За цим стоять великі гроші, казкові перспективи збагачення світових шахраїв, яким байдужою є російська, українська і будь-яка мова, як і ті, кого вони вважають дешевою робочою силою, якої забагато. Вони зараз потирають руки, спостерігаючи як сперечаються україномовні й російськомовні українці не про те, забувши про низьку платню і жахливе безробіття дітей. Хай сперечаються, адже не йдеться про їхню рідну мову – російську, а про носій інформації на пострадянському просторі, яка з телеекранів і шпальт дебілізує, змушує купувати не те, робити не те, голосувати проти себе. Вони просто обрали російську, щоб стравлювати людей всередині нації, протиставляти стать статі і віруючих в єдиного Бога. Для них немає Бога – вони мають великі гроші й завжди вважатимуть нас безвольною біомасою, якщо ми це дозволимо.

Володимир ФЕРЕНЦ

ВЛАДА ПРОТИ НАРОДУ

ТАК ДІЮТЬ ЛИШЕ ВОРОГИ

Запорізькі депутати 25 липня, на засіданні сесії міськради, ухвалили звернення до Президента України Віктора Януковича про підписання закону про мовну політику. Запорізька міська влада вважає цей закон дієвим правовим механізмом розв'язання мовних проблем на національному та реґіональному рівнях.

На наш погляд, українців, росіян, євреїв, узбеків навмисно зіштовхують лобами для того, щоб і надалі грабувати народне, напрацьоване батьками добро. Нас усіх знищують фізично, незалежно від національності, адже з п'ятдесяти мільйонів населення на сьогодні залишилося сорок п'ять і знову, щоб відволікти від нагальних проблем, нам підсовують розбрат у формі мовного питання.

Просвітяни вважають, що будь-які рішення на підтримку антиукраїнської правлячої хунти щодо впровадження в Україні мови сусідньої держави можуть ухвалювати лише вороги або розумово відсталі ідіоти.

Враховуючи цей факт, ми не кажемо, що Запорізька міська рада на дев'яносто відсотків злочинна, морально деґенеративна та кримінально-антиукраїнська структура. Але з упевненістю можемо сказати, що такі рішення не личать порядним людям. Відповідно кожен із депутатів-україномобів буде жорстоко покараний українською революцією, яка вже набирає сили, щоб змести на узбіччя увесь ганебний і трухлявий варязький непотріб.

Ми закликаємо українців усвідомити історичний факт зміни державності на території України: вона перестала бути російською з відповідною державною мовою. Вона стала українською з українською державною мовою.

Звертаємося до кожного українця – етнічного і за громадянством – із закликом продемонструвати свою підтримку Українській державі й у відповідних ситуаціях переходити на спілкування українською, а не російською мовою.

Перш за все, наше звернення торкається українців із українськими прізвищами: перестаньте соромитися себе, перестаньте боятися своєї мови, мови свого народу, свого роду. Говоріть рідною мовою – мовою ваших дідів і прадідів. Не вмієте – учіться. Навчайте й інших.

Слава Україні! Смерть ворогам!

За дорученням Правління,
голова ЗОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Олег ТКАЧЕНКО

ВШАНУВАННЯ

На Львівщині відбулося вшанування пам'яті українських вояків, військовиків інших національностей, полеглих у липні 1944 року під час німецько-радянської війни у Бродівському котлі.

ДЕ ГРИМІЛИ БОЇ...

Завдячуючи голові Івано-Франківської станиці Галицького братства Михайлові Мулику, який організував поїздку наших краян просвітянським транспортом у ці місця, я теж мала можливість торкнутися історичної минувшини.

У селі Ясенів Бродівського району ми піднялись на гору Жбир, де відбулась панахида за загиблими дивізійниками й покладання квітів. У липні 1944 року дивізія «Галичина», навіть потрапивши в оточення більшовицької Червоної армії, понад десять днів не дала їй зайняти Львів, даючи змогу тисячам українських патріотів врятуватися від репресій сталінського режиму. Тепер відомо, що коли Сталін довідався, що на фронті під Бродами стоїть в обороні дивізія «Галичина», то видав наказ за всяку ціну її знищити. Тисячі літаків, танків, артилерії, велику кількість піхоти кинули більшовики проти дивізійників.

У нерівному бою дивізія була розбита й оточена переважаючими силами противника. Все ж частині вояків дивізії вдалося прорвати оточення і згодом поповнена дивізія брала участь у боях на завершальному етапі війни. Велика кількість дивізійників змогла перейти в УПА, де до кінця боролася за волю України.

92-річний Михайло Мулик, з яким мені довелося розмовляти, як сьогодні, пам'ятає ці події. Багато з його побратимів, а точніше близько трьох тисяч, знайшли тут місце вічного спочинку. За роки незалежності розпочали розшуки та християнське перепоховання тлінних останків полеглих. У цей день між селами Червоне–Ясенівці Золочівського району на військовому Меморіальному цвинтарі теж відбулось перезахоронення трьох дивізійників, віднайдених товариством «Пам'ять». Для них були і молитва, і квіти, і звучали хвилюючі «Чуєш, брате мій», «Червона калина», «Не пора»...

Такі борці за волю України увіковічені й у Івано-Франківську. У нас є вулиці Української дивізії, Дмитра Паліїва та Івана Ремболовича. Прийдешні покоління із вдячністю пам'ятатимуть їхній подвиг. А щоб більше запам'ятовувалися такі події і з них ми робили висновки, на історичному місці організатори заходу, а це Львівські обласна рада й облдержадміністрація, вояки дивізії «Галичина», Всеукраїнське об'єднання ветеранів,

На горі Жбир

представництво Німецької народної спілки з догляду за військовими похованнями у Західній Україні та молодіжна громадська організація «Сокіл» провели театралізоване військово-історичне дійство «Бродівський котел», в якому відтворили цей історичний бій.

«Ми, тоді молоді юнаки і юначки, – говорить М. Мулик, – добре знали, проти кого йшли зі зброєю... – І не без хвилювання продовжує: А що маємо в Україні тепер? Хотів би звернутись до москвофілів: менше волайте про дивізію «Галичина»! Україна мала тільки одну дивізію. Росія – аж три. Одна із них – 29-та, якою командував садист, еміґрант Б. Камінський, брала участь у придушенні повстання у Варшаві. За мародерство німці його розстріляли.

Друга дивізія СС «Росія» налічувала 28 тисяч осіб, третя – 13 тисяч осіб. Окрім цих трьох дивізій, Росія мала власівську армію РОА. Російські військові частини, які воювали на боці німців, налічували близько двох мільйонів вояків.

Та й російська еміґрація теж активно співпрацювала з фашистами. 29 січня 1943 року склав присягу на вірність Гітлеру Російський корпус, сформований із російських еміґрантів під командуванням генерал-майора Б. Штейфона. Ці військові формування для Росії не становили загрози, – продовжує голова Івано-Франківської станиці Галицького братства. – Чомусь лякала дивізія «Галичина». І справді, якби зараз вона була і УПА, то навели б у цій державі лад. Але так довго не буде, всьому настає кінець!» А може, й справді.

Михайлина БОДНАР,
завідувач культурно-масової роботи
Івано-Франківської обласної «Просвіти»,
член секретаріату обласного об'єднання ветеранів

ДОКУМЕНТ

ПОСТАНОВА

зборів міського осередку товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка

26 липня 2012 року *м. Снятин*

Заслухавши та обговоривши доповідь голови міського осередку товариства «Просвіта» Володимира Карого «Про завдання «Просвіти» у світлі ухваленого Верховною Радою законопроекту «Про державні засади мовної політики», збори заявляють рішучий протест проти намагання запровадити в Україні другу державну мову, утвердивши державність російської мови.

Збори постановляють:

1. Вважати першочерговим завданням членів міського осередку «Просвіти»:

проводити зустрічі й вести роз'яснювальну роботу серед мешканців міста про антидержавну суть закону про мови;

засуджувати дії народних обранців від Івано-Франківщини, які голосували за цей закон;

сприяти розповсюдженню літератури і статей із ЗМІ про злочинні наміри теперішньої влади щодо ймовірного розколу України;

бути взірцем і своїм особистим прикладом боротися за чистоту української мови.

2. Заявляємо про готовність усіма засобами захистити національні цінності незалежної Української держави. Закликаємо всі патріотичні сили не втрачати пильності й не піддаватися на облудні спроби новітніх яничарів позбавити нас національної гідності.

Слава Україні!

Голова міського осередку «Просвіти»
Володимир КАРИЙ

ФАКТ

ГОЛОВНИЙ ЄВРЕЙ ЄВРОПИ

Президентом всеєвропейської організації (Європейської єврейської ради) на найближчі п'ять років став єврейський олігарх Ігор Коломойський. Цей найбільший європейський єврейський форум відбувся у Парижі й на ньому Януковича нагородили за боротьбу проти героїзації фашизму. А ще минулого року президент Всеукраїнського єврейського конґресу Вадим Рабінович заявив, що Януковича треба висунути на Нобелівську премію миру за збереження країни. Після приходу нової влади «закінчилося правління, яке героїзувало бандерівців та інших поплічників фашизму».

За Інтернетом

І СМІХ, І ГРІХ...

ВИБОРИ І ГРЕЧКА

Від виборів до виборів
Нема в хаті ладу,
Всі домашні проклинають
Теперішню владу.
Кленуть Віктора, Миколу,
Володю й Сергія,
Кленуть Чечета-сараку,
Як вампіра Вія.
Через них – усі проблеми:
На стриху, в коморі,
В холодильнику, в пивниці,
Коло псів надворі.
Щурі з'їли пів-кожуха,
Що'м привіз з Сибіру,
Жінці хустку (ту пухову)
З Оренбурга – сіру.
В холодильнику мишєта
Мають санаторій.
На ковбаси, масло, м'ясо...
У нас мораторій.
Правда – маєм фасулєта,
Які споживаєм.
Ми не хочем газ російський –
Доста свого маєм!
Моя баба щось прислабла,
Бідна – нездорова.
Нема грошей на дохтори,
На світло, на дрова...
Треба город зароблєти,
Сіяти, садити...
Нема грошей, нема сили,
Де ж бо їх узєти?
Віктор має вертольоти,
Хати в Межигір'ю,
Обіцєв, шо мем так жити,
Як янголи в пір'ю.
Правда...
Пірьє уже полетіло
Із Юрка та з Юлі.
То за гасла на Майдані:
«Тюрми для бандюлі!»
А він, злодій, вбравси в пір'ї,
Шо нема му ради,
І здирає сему шкіру
З чесної громади.
А громада, як громада,
Ходить, голосує...
Вибирає кращих з гірших
Та й знову бідує.
Від виборів до виборів
Одна суперечка...
Був би добрий в нас парламент,
Якби не та гречка.
Трошки гречки з фасульками
Та й мем єкос жити,
Хтось дасть сотку нам за голос –
Будем голосити.
Діти наші вже не дома,
Пішли на зарібки.
В Москві горби зароблєют
Бо тут нема звідки...
Та най шляк, вже то-то, трафит,
Як си добре жиє,
Всім народним депутатам,
Шо сидєт на шиї.
Аби шия моцна була,
Треба гарувати.
Чєс від чєсу гречку брати
І знов обирати.

Василь НЕПОКІРНИЙ

ЗНАЙ НАШИХ

НА ВСІХ ДИСТАНЦІЯХ

У Києві відбувся чемпіонат України з легкої атлетики серед ветеранів (осіб старших 30 років). У змаганнях взяли участь 304 спортсмени з усіх реґіонів України. Змагання проходили у важких умовах – температура повітря на стадіоні піднімалась вище 40 градусів.

Успішно виступив наш просвітянин із осередку «Світовид» Василь Кричун, який став чотирикратним чемпіоном України. Він виграв біг на 200 м, 400 м, 800 м, 1500 м і був третім у спортивній ходьбі на 3 км.

Наш кор.

Злочини нацизму засуджені Нюрнберзьким судом. До речі, одним із суддів був і «комунізм» в особі СРСР і його прокурора Вишинського. Але і сам комунізм учинив злочин проти людства не менше, а навіть більше. Та він не засуджений, а почасти навіть нині афішує себе як найефективніша (щоправда, ніде в світі не реалізована) модель суспільного розвитку. А втім не засудження комунізму і є головною причиною нинішніх бід незалежної України…

НЮРНБЕРҐ-2

ЗЛОЧИНИ КОМУНІЗМУ СЛІД ЗАСУДИТИ, ЯК І ЗЛОЧИНИ НАЦИЗМУ

(Продовження. Поч. у №№ 29–30)

6. Анексія комуністичним режимом Москви країн Балтії та Бесарабії і Північної Буковини.

У 1939 році Радянський Союз в ультимативній формі запропонував Литві, Латвії, Естонії та Фінляндії укласти «договори про дружбу та взаємну допомогу». Згідно з ними в названі країни передбачалося ввести «обмежені» контингенти радянських військ, аби покласти край «антирадянській політиці», а фактично – перетворити ці держави на радянських сателітів. Було зрозуміло, що це лише перший крок до їхньої цілковитої анексії Радянським Союзом. Керівники балтійських держав кинулися шукати допомоги й підтримки як у Німеччини, так і у Британії та Франції, котрі на той час уже були в стані війни між собою, але не вели активних бойових дій. Нацисти грубо відповіли, що балтійці повинні пристати на «пропозицію» Сталіна, а французи й британці висловили протести на підтримку скаржників. Проте Москва не зважила на них. 28 вересня Естонія, 5 жовтня Латвія і 10 жовтня 1939 року Литва капітулювали перед Сталіним, підписавши кабальні договори. Лідери цих країн заспокоювали себе: «все одно іншого виходу немає», протистояти совітській військовій машині немає жодної можливості. Вони були жорстоко покарані за свою слабкість і бажання «якось домовитися» – практично вся довоєнна політична еліта балтійських держав загинула в сибірських таборах, а їхні народи за 50 років радянської окупації зазнали нелюдських страждань. Уже **влітку 1940 року країни Балтії були позбавлені державності й анексовані Радянським Союзом**. Капітулянтська позиція їхнього керівництва породила міф про «добровільне возз'єднання» з СРСР.

У 1940 р. за сприяння гітлерівської Німеччини, погрожуючи Румунії війною, СРСР як міжнародний розбійник **анексував у Румунії Бесарабію і Північну Буковину.**

7. Розв'язання комуно-більшовицьким режимом війни проти Фінляндії у 1940 р.

Скориставшись договором з Гітлером, Сталін висунув ультиматуми до Балтійських держав. Лише Фінляндія навідріз відмовилася підписати договір, який перетворив би її фактично на совітську колонію. Це було 5 жовтня 1939 року – в той самий день, коли капітулювала Латвія. Сталін не очікував такої незгідливості від країни, яка в 55 разів (!) поступалася Совітському Союзу за кількістю населення. Проте вже 14 жовтня Кремль запропонував Гельсінкі «компромісний» варіант: здати на 30 років в оренду фінський порт Ханко для облаштування там радянської військово-морської бази; передати СРСР кілька островів у східній частині Фінської затоки, більшу частину Карельського перешийку та півострів Рибачий – всього 2761 кв. км в обмін на 5529 кв. км совітської території в Карелії. За найгустіше заселені райони Фінляндії пропонувалися безлюдні ліси й болота в Карелії. Але найнеприйнятнішим було те, що Сталін хотів без бою отримати лінію Маннергейма на Карельському перешийку. Тоді і без того невисокі шанси фінської армії чинити успішний опір у випадку совітської аґресії, зводилися практично до нуля. Сталін намагався використати досвід свого союзника Гітлера, який рік тому змусив Чехословаччину «добровільно» відмовитися спершу від Судетської області разом з її надпотужними оборонними спорудами, а через півроку захопив усю безборонну країну.

19 листопада 1939 року фіни відхилили і другу совітську пропозицію.

Але ще задовго до цього в умовах надзвичайної секретності розпочалося формування «фінської народної армії». Її основою стала совітська 106-та гірсько-стрілецька дивізія, до якої в пожежному порядку переводили всіх совітських фінів і карелів. Їх одягли у трофейні польські мундири з фінськими відзнаками. Після розгрому Фінської держави «народоармійці» мали стати опорою окупаційних сил у завойованій країні. За три з половиною місяці були сформовані чотири дивізії «народної армії», об'єднані у 1-ий стрілецький корпус. Проте потрібної кількості фінів, карелів, вепсів та іжорців в СРСР просто не було, і вже 1 лютого 1940 року командування «ФНА» отримало дозвіл комплектуватися також росіянами. Відтак у ній з'явилися бійці з такими «фінськими» прізвищами, як Тажибаєв, Полянський, Устименко… Штаб корпусу очолив комбриг Романов, який відтоді став Райкасом, а політвідділ – Терешкін, який із жовтня 1939 року до квітня 1940-го звався Терволеном. Лише командувачем «ФНА» був справжній фін Аксель Антіла – кадровий офіцер Червоної армії, якого 1937 року репресували, а 1939-го – терміново повернули з ҐУЛАҐу. Жоден (!) із майже тисячі фінських військовослужбовців, які потрапили до совітського полону під час Зимової совітсько-фінської війни, не згодився, попри страшний тиск совітських чекістів, вступити до лав цієї «армії».

Боєздатність її «вояків» була вкрай низькою. **За весь час війни участі в бойових діях вони практично не брали. Їх берегли для параду «визволителів» в окупованому Гельсінкі.** Отже, твердження сучасних російських істориків про те, що причиною виникнення совітсько-фінської війни стала непоступлива позиція Гельсінкі щодо згаданих «територіальних пропозицій» совітської сторони абсолютно не відповідають дійсності. Сталінський план «обмінятися територіями заради відсунення кордону від Ленінграда» був лише димовою завісою – ще в жовтні **Сталін вирішив захопити всю Фінляндію**.

У 20-их числах листопада в совітських газетах з'явилися повідомлення про «постійні провокації білофінської вояччини на радянському кордоні», про «повстання фінських трудящих проти буржуазного режиму». А 26 листопада НКВС організував провокацію поблизу совітського селища Майніла на кордоні з Фінляндією – з мінометів обстріляли місце розташування радянського 68-го полку. Згідно з брехливими совітськими заявами, вбили чотирьох і поранили дев'ятьох червоноармійців. Проте насправді втрат не було – в 90-ті роки російський історик Аптекар знайшов в архівах зведення і донесення 70-ої стрілецької дивізії, до складу якої входив 68-ий полк. Повідомлення про обстріл з фінського боку там немає, і жодних втрат 25–28 листопада у складі дивізії не зафіксовано. 28 листопада Совітський Союз в односторонньому порядку розірвав пакт про ненапад з Фінляндією і 30 листопада почав війну.

1 грудня в першому ж захопленому СРСР населеному пункті Фінляндії – дачному селищі Терійокі, безпосередньо на совітському кордоні, створили «народний уряд» на чолі з комінтернівським діячем Отто Куусіненом. Уже 2 грудня СРСР визнав своїх маріонеток єдиним законним урядом Фінляндії і уклав з ним «договір про дружбу». Цікаво, що всю викладену вище інформацію взяли з відкритих джерел – совітських центральних газет листопада-грудня 1939 року. Але відтоді в жодному радянському джерелі ніколи не згадувалося про «народний уряд», на «допомогу» якому рушили совітські «визволителі». Героїчний всенародний опір, який вчинила самозваним «визволителям» малесенька нація, зробив цю пропаґандистську версію абсолютно неприйнятною.

Сталін наказав військам Ленінградського військового округу протягом двох тижнів зламати опір фінської армії і окупувати країну. Совітське угруповання, зосереджене перед початком війни на кордоні Фінляндії, переважало її збройні сили за особовим складом в 1,6 рази, за кількістю гармат і мінометів – у 5,4, літаків – у 9,1, танків – у 88 (!) разів! Фінам вдалося виставити проти аґресора 265 тисяч ополченців. Лише 38 тисяч із них були кадровими військовими. Багато мобілізованих не мали навіть військової форми – лише військова пряжка на «домашньому» ремені та кокарда на цивільній шапці. Совітські «визволителі», взявши в полон такого ополченця, розстрілювали його як «бандита». Погано озброєна фінська армія відчувала брак боєприпасів: запас патронів – лише на два з половиною місяці боїв, артилерійських снарядів і мін – на один місяць.

І попри це, війська маршала Маннергейма три з половиною місяці чинили героїчний опір. Лише в битві поблизу Суомуссалве в грудні 1939 – січні 1940 року оточили і практично повністю знищили 163-тю і 44-ту піхотні совітські дивізії. Внаслідок цього совітські війська втратили понад 27 тисяч убитими, замерзлими й полоненими, а втрати фінів склали лише 900 осіб. Сталін, який перебував у стані певної ейфорії після переможної прогулянки совітських військ Західною Україною і Білоруссю за кілька місяців перед тим і після нищівної поразки, завданої японцям на Халхін-Голі, потрапив ніби під холодний душ. 7 січня 1940 року створили Північний фронт, на Карельський перешийок безконечним потоком гнали війська і техніку. Врешті величезна чисельна й технічна перевага совітських військ принесла результати – через три з половиною місяці запеклих боїв усі смуги лінії Маннергейма в західній її частині прорвали, і 13 бе-

резня совітські війська взяли місто Віпурі (яке перетворилося на «русский город Выборг») – далі прямий шлях на Гельсінкі. Проте Сталін зважив на прохання фінського уряду про припинення бойових дій, і ще 12 березня (за день до взяття Віпурі) підписали, фактично без обговорення, «не читаючи», совітсько-фінський мирний договір. За ним Фінляндія втрачала весь Карельський перешийок та узбережжя Ладозького озера, деякі райони в Карелії і на Півночі, віддавала СРСР в оренду півострів Ханко. Здавалося б, Сталін переміг у війні, отримавши більше, ніж вимагав у листопаді 1939-го. Тоді чому він відмовився від цілковитого завоювання Фінляндії?

Насправді війна закінчилася ганебною поразкою СРСР. Фінські війська втратили загиблими 26 600 осіб (дуже істотні втрати для такої маленької країни – майже 1 відсоток населення). Сталін наприкінці війни заявив про 48 475 загиблих з боку СРСР. Згідно ж із поіменними списками, складеними у 1949–1951 роках Головним управлінням кадрів Міністерства оборони СРСР, совітські втрати в цій війні склали 126 875 осіб убитими, померлими від ран, хвороб і зниклими безвісти. Тим часом більшість західних істориків вважають і ці цифри заниженими й оцінюють кількість загиблих радянських військовослужбовців у 150–200 тисяч. Іще сотні тисяч поранених і обморожених. Версія про добровільне входження «Фінляндської Радянської Соціалістичної Республіки» до складу СРСР, про робітників і селян, які зі сльозами радості на очах зустрічали совітських воїнів-визволителів, вже не проходила. Совітизацію Фінляндії відклали. На щастя, назавжди.

Зимова війна 1939–1940 років, у якій Фінляндія відстояла свою незалежність, мала для СРСР відчутні наслідки: **як аґресора його виключили з Ліґи Націй**. Розлючений величезними втратами і неспроможністю швидко подолати слабшого противника, Сталін вигнав з посади наркома оборони Климента Ворошилова. А Гітлер, який уважно стежив за «успіхами» свого нового союзника на Карельському перешийку, за підсумками Зимової війни, прорік: «Совітський Союз – колос на глиняних ногах без голови». Якщо вже, мовляв, маленька і погано озброєна фінська армія змогла так довго й успішно чинити опір Червоній армії, то вермахт рознесе її на шматки за кілька тижнів. Саме за підсумками Зимової війни Гітлер вилікувався від панічної боязні воювати на два фронти – на Заході й Сході одночасно. Можна припустити: якби не «мудре» сталінське рішення про напад на Фінляндію і ганьба, якою вкрила себе на Карельському перешийку «непереможна і леґендарна» Червона армія, Гітлер не зважився б напасти на СРСР до остаточної перемоги над Британією.

В. ДЯЧЕНКО

(Далі буде)

ВАРТО ЗНАТИ: КОНСУЛЬТАЦІЯ ФАХІВЦЯ

ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ або ВІДМОВА ВІД ЇЇ ПРИЙНЯТТЯ

Спадкові відносини в Україні реґулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, Законами України «Про нотаріат», «Про міжнародне приватне право». З 1 червня 2009 року набрали чинності зміни до Закону України «Про нотаріат», згідно з якими приватним нотаріусам надане право оформляти спадкові права й видавати свідоцтва про право на спадщину. Таким чином, на сьогоднішній день державні та приватні нотаріуси зрівнялись в обсягу своїх повноважень. Але зазначу, що спадкоємці можуть звернутись за оформленням спадщини до приватного нотаріуса лише тоді, якщо спадкодавець (особа, майно якої спадкується) помер після 1 червня 2009 року. Якщо ж спадкодавець помер до 1 червня, то спадкоємцям необхідно звернутись до державної нотаріальної контори.

Прийняття спадщини залежить виключно від волі спадкоємця. При прийнятті спадщини спадкується все майно, а не його частина, спадкуються як права, так і обов'язки. Спадкоємець за заповітом чи за законом на свій розсуд вирішує приймати йому спадщину після померлого чи відмовлятись від прийняття спадщини.

Спадкова справа заводиться за останнім місцем проживання померлого (де спадкодавець був зареєстрований на день своєї смерті). Якщо спадкоємець бажає прийняти спадщину чи відмовитись від неї, то відповідні заяви необхідно подати нотаріусу протягом шести місяців від дня смерті спадкодавця. Якщо спадкоємець був зареєстрований (прописаний) за однією адресою зі спадкодавцем на день його смерті, він вважається таким, що прийняв спадщину, і заяву про прийняття спадщини може не подавати. Але якщо така особа хоче відмовитись від спадщини, то це необхідно зробити до спливу шести місяців з дня смерті спадкодавця, інакше після закінчення цього строку вона буде вважатись такою, що прийняла спадщину. Що стосується прийняття спадщини малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, а також особами, цивільна дієздатність яких обмежена, то вони вважаються такими, що прийняли спадщину, крім випадків відмови від спадщини. Фізична особа, цивільна дієздатність якої обмежена, може відмовитися від прийняття спадщини за згодою піклувальника й органу опіки та піклування, неповнолітня особа віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років – за згодою батьків (усиновлювачів), піклувальника і органу опіки та піклування, а з дозволу органу опіки та піклування можуть відмовитися від прийняття спадщини, належної малолітній, недієздатній особі, батьки (усиновлювачі), опікун. Заяву про прийняття спадщини від імені малолітньої, недієздатної особи подають її батьки (усиновлювачі), опікун. А особи, які досягли 14 років, мають право подати заяву про прийняття спадщини самостійно, без згоди своїх батьків або піклувальника.

Законодавством передбачені випадки, коли строк на прийняття спадщини може бути продовжений. Особи, які вирішили прийняти спадщину після спливу строку встановленого для її прийняття, можуть оформити право на спадщину, якщо отримають письмову згоду всіх спадкоємців, які прийняли спадщину. Також додатковий строк, достатній для прийняття спадщини, може бути визначений в судовому порядку за умови, якщо спадкоємець не прийняв спадщину вчасно з поважних причин.

Підсумовуючи, хочу зазначити, що при бажанні та потребі звернення до нотаріуса із заявою про прийняття спадщини чи про відмову від неї, спадкоємцям необхідно мати з собою ориґінали таких документів: свідоцтво про смерть спадкодавця; паспорт і реєстраційний номер облікової картки платника податків (ідентифікаційний номер); заповіт (якщо він є); документи, що підтверджують родинні відносини зі спадкодавцем, якщо спадкування буде відбуватись за законом, або якщо в заповіті зазначені ваші родинні відносини зі спадкодавцем (свідоцтва про народження, шлюб, розлучення тощо). В разі необхідності, нотаріус повідомить вам, які ще документи необхідно надати.

Оксана ШПАРГАЛО,
приватний нотаріус Івано-Франківського міського нотаріального округу

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Просвітяни краю вітають заступника голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, справжнього патріота, пропаґандиста української мови і книги, ідеї державності й соборності України

Іллю ЗАГРАНОВСЬКОГО
з днем народження і днем ангела.

Зичимо твердої віри в процвітання і щасливе майбутнє держави, творчого довголіття і міцного здоров'я на многії і благії літа.

Від Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка голова Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

ПРОЩА

ВЕРШИНА РОКУ СВЯТИХ ТАЇНСТВ

У селі Крилос (Давній Галич) за участю Глави УГКЦ відбулася перша Всеукраїнська патріарша проща до Галицької чудотворної ікони Крилоської Богородиці.

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав Шевчук у співслужінні єпископату УГКЦ відслужив Архієрейську Божественну Літургію до Крилоської Богородиці з нагоди Року Святих Таїнств.

Вперше нинішня проща мала статус Всеукраїнської і проходила під гаслом «Ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися» і стала своєрідною кульмінацією Року Святих Таїнств.

Під час прощі більше тисячі дітей зі всієї України приступили до Першої Сповіді і Святого Причастя. Глава УГКЦ наймолодшим паломникам сам уділив Святі Тайни. Блаженніший також уділив особливе благословення і окропив свяченою водою молоді подружні пари.

Упродовж прощі всі прочани пройшли обряд відновлення Хресних обітниць, вклонилися чудотворній іконі, відвідали музей історії Давнього Галича (нову експозицію відкрив Глава УГКЦ), пройшли хресною дорогою, напилися води з чудотворного джерела.

За «Католицьким оглядачем»

НЕЗАБУТНІ

КОЗАЦЬКА СУТНІСТЬ МИТЦЯ

Світлій пам'яті геніального українського актора Богдана Ступки, котрий разом з поетом Іваном Драчем вийшли із президентської гуманітарної ради, протестуючи проти «мовного закону».

«Доведи свою сутність на сцені».
Богдан Ступка

Ти довів свою сутність життям:
На продажній, зболоченій ріні
Крок направо грозив небуттям,
Зате мова не вмре в Україні...

Крок направо, наліво – все 'дно
По етапу від ролі до ролі.
Позолочене слави рядно
Камуфлює дух волі живої.

Чорна рада і чорна земля,
Чорний кукіль висмоктує поле.
Білий птах понад полем кружля –
Чорну тінь не стели, чорна доле.

Ні, не раб, не подножок – козак
Мчить стрілою по дикому степу.
Батька Хмеля палаючий знак
Освятив на звитягу Мазепу.

Річард Третій – підступний король –
Це не Ти, це – малюнок з натури...
Навіть Ліра нещасного роль
Не відкрила завісу тортури...

Коли Бульба Тарас у кіно
Приневолений зраджує мову,
Ти, Актор, геть скидаєш ярмо,
Щоб воскреснути Лицарем знову.

Характерник-козак, чародій:
На очах у тельця золотого
Молочарник Тев'є трунком мрій
Напоїв навіть Лева Толстого...

Роль міністра – сатира, однак
Скільки доль врятував і талантів!
Задорожний Микола – варнак,
Що любов підпира за атлантів.

Ой, Богданку, куди Ти забрів?
Темні води сягають по плечі...
Ще замало братів Дзвонарів,
Що вивершують гнізда лелечі.

Київ спить, ремигає лишень
Помаранчі і гречку дармову...
Дім Вкраїнський, неначе мішень –
За народ, за державу, за мову!

Та вирує Твій зоряний Львів,
І клекоче прийдешня Вкраїна!
Ти в безсмертя, Богдане, забрів,
Щоб не впали віки на коліна!

Микола СИМЧИЧ

ЦЕ – НАША ІСТОРІЯ

ПАТРІАРХ БЛАГОСЛОВИВ МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ГАЛИЧА

«...Тут маємо унікальну нагоду торкнутися фундаменту, на якому наш народ протягом багатьох століть будував своє життя... З усього серця з княжого міста Києва передаю вітання княжому місту Галичу, від берегів древнього Дніпра – до берегів древнього Дністра. Тут, у цих містах, поєднується історія, минуле, сучасне і твориться майбутнє – нашої Церкви і нашого народу...»

Патріарх УГКЦ Святослав Шевчук

Світлина Миколи Мацюка

29 липня відбулася знаменна подія в музейництві Прикарпаття. Патріарх УГКЦ, Глава Церкви Святослав Шевчук благословив Музей історії Галича, оновлену експозицію. Патріарх оглянув цікаві експонати Музею історії церкви та Музею історії Галича. Екскурсію виставковими залами провів генеральний директор – науковий керівник Національного заповідника «Давній Галич» Олександр Береговський.

Благословенням та освяченням музею Патріарх УГКЦ продовжив традиції опіки церковної інституції над пам'ятками культурної спадщини українського народу, які були започатковані на теренах княжого Крилоса – Галича на початку XX ст. митрополитом Андреєм Шептицьким. Попередник Патріарха – Всечесніший кардинал Любомир Гузар теж надавав великого значення в культурному і духовному житті України столичній колисці Галицько-Волинського князівства. З проведенням у 2011 р. адміністративних змін у Греко-Католицькій Церкві (утворення Івано-Франківської митрополії), катедра у Крилосі опинилася у безпосередньому підпорядкуванні Глави Церкви.

Музейний заклад у Крилосі був відкритий 5 червня 1960 року як філія Станіславського краєзнавчого музею. Впродовж десятиліть його відвідали тисячі людей з усього світу.

Зрозуміло, що експозиція потребує оновлення. Попередня була створена в 2004 році. Незважаючи на те, що вона була досить цікавою, темп життя, зокрема, в плані сучасних музейних технологій, вимагає внесення змін. І вони відбулися.

Зараз глядач може побачити нову експозицію музею в Крилосі. До її створення доклалися генеральний директор – науковий керівник заповідника Олександр Береговський, директор Музею історії Галича Тарас Зіньковський з науковими працівниками установи, директор Музею караїмської історії та культури Ярослав Поташник, завідувач художньо-реставраційного відділу Степан Петраш і багато інших. Значну допомогу надала Івано-Франківська облдержадміністрація.

В оновленій експозиції є матеріали з фондів Національного заповідника «Давній Галич», Львівського історичного музею. Цікаво, що експонати останнього будуть зберігатися на музейному депозиті у Крилосі впродовж року. Глядач побачить нові експонати палеоліту, мезоліту та неоліту, Трипілля (відоме як енеоліт). Тут представлені нові експонати з історії усіх культур, які проживали на терені сучасної діяльності заповідника «Давній Галич». Зацікавлення викличе зброя періоду княжої доби, макети Успенського собору, церкви Спаса і Святого Іллі.

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ

ДУХОВНЕ

ЦЕРКОВНИЙ СПІВ – ЦЕ СПІЛКУВАННЯ З БОГОМ

За часи Незалежності України відновили кількасот храмів УГКЦ. При більшості з них виникли церковні хори, які супроводжують Служби Божі, беруть участь у колядах, вертепах, організовують для мирян концерти духовного співу.

Святі Отці називали церковний спів не музикою, а словесною мелодією, яка дозволяє вірянам удосконалювати свої душі, а також казали, що це – єдиний безпосередній спосіб для душі поспілкуватися з Богом. У катедральному соборі УГКЦ Святого Воскресіння діє три хори: два камерних, один – народний. Слава Богу, говорить настоятель архікатедрального собору отець Юрій Новіцький, у нас, в Галичині, є багато обдарованих людей, які свій талант віддають нашому Творцеві.

В 2009 році в катедрі створили камерний хор «Воскресіння» (реґент – Володимир Рудницький). Його учасники – молоді талановиті музиканти, випускники музичних академій, консерваторій, інститутів, люди, які люблять мистецтво, хоровий спів. Недарма багато туристів, які з ТК «Буковель» гостять в Івано-Франківську, з підказки екскурсоводів відвідують катедру в неділю о 12-ій годині, щоб почути прекрасні співані молитви цього колективу. За два роки хор дав у місті десяток концертів високого художнього рівня і ввійшов до когорти найкращих церковних хорів митрополії.

У травні колектив хору «Воскресіння» вперше взяв участь у Міжнародному конкурсі церковної музики «Хайнувка-2012», де став лауреатом першої премії у номінації професійних хорів. Конкурс відбувався у м. Білосток (Польща). Головою журі був професор, відомий у Європі композитор Ромуальд Твардовський.

Хор показав багато епох хорової культури – від бароко до сучасності. На здивування журі, колектив виконав надзвичайно складні твори Артемія Веделя (концерт № 22 «Ти – моя кріпость, Господи»), Павла Чеснокова («Не отверзи мене во время старості»), Кирила Стеценка («Благослови, душе моя, Господа»), Миколи Леонтовича («У царстві Твоїм»), Мирослава Скорика («Алилуя»)... Ось так себе показали наші співаки на єдиному у світі конкурсі саме церковного, духовного співу. Колектив «Воскресіння» дав кілька концертів у Польщі, а зараз готується до Міжнародного фестивалю сакральної музики у Вільнюсі (Литва). Восени ж відбудуться концерти цього колективу і в нашому краю. Тож чекаємо їх.

Степан БОЙКО, *учасник хору «Благовіст» УГКЦ*

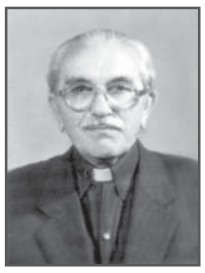
ТУРИЗМ

РОДЗИНКА – СКИТ МАНЯВСЬКИЙ

Понад 20 тисяч осіб відвідали цього року Скит Манявський – духовну перлину Прикарпаття. «Хтось їде, щоб поспілкуватися з Богом, хтось – набратися життєдайної енерґетики цього святого місця. Інші хочуть більше знати про українську історію чи просто на лоні чудової природи відпочити від міської суєти», – повідомив настоятель Манявського Хрестовоздвиженського монастиря митрополит Івано-Франківський і Галицький УПЦ КП Іоасаф.

АНОНС: Запорізьке обласне об'єднання «Просвіта» **4 серпня** організовує поїздку у с. Капулівка Дніпропетровської області на могилу славного кошового отамана Івана СІРКА з нагоди дня його народження. **Тел. 0612246600.**

ПОКЛИКАНИЙ ГОСПОДОМ

Просвітяни краю сумують з приводу відходу у вічність на 90-му році життя священика, просвітянина **Антіна ПУТЬКА.**

Відразу після висвячення (20.08.1990 р.) отець Антін за Божим покликом пішов туди, де, на його думку, люди особливо потребували слова Божого і пастирської підтримки – до лікарень. Почав з першої міської та обласної клінічних лікарень. Отець Антін брав активну участь у роботі ТУМ, був відповідальним секретарем обласної організації, делеґатом першого, другого і третього з'їздів товариства, брав участь у Першому світовому конґресі українців. Невтомний, активний, діяльний священик відправляв у Києві Літургії перед студентами, які голодували, організовував релігійне навчання у школах міста й області, випускав духовну літературу... Господь оберігав його як взірець, як приклад, рівного якому по духу й силі в нашому краї важко було знайти.

Обласне та міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка висловлюють щире співчуття родині покійного і просять у Господа про упокій душі померлого у місці тихому, спокійному, де немає ні болі, ні печалі...

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка ***Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,*** *заступник голови* ***Петро АРСЕНИЧ,*** *голова МО ВУТ «Просвіта»* ***Василь БОЙКО***

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

серпень

2 СЕРПНЯ

80 років від дня народження **Степана Граната** (1932–1991), українського кооператора Прикарпаття, уродженця с. Новосілка Тлумацького району.

50 років від дня народження **Марії Гоголь,** поетеси, авторки збірок «Дивосад» (2002), «Серпанки літа» (2005), уродженки с. Саджава Богородчанського району.

3 СЕРПНЯ

25 років з дня смерті у Києві **Івана Миколайчука** (1941–1987), визначного українського кіноактора, кіносценариста й режисера.

4 СЕРПНЯ

70 років від дня народження **Мирона Вільшука**, поета, педагога, літературознавця, лауреата обласної премії імені Марійки Підгірянки, уродженця с. Липівка Тисменицького району.

5 СЕРПНЯ

80 років від дня народження **Петра Барана,** доктора технічних наук, професора Київського національного університету будівництва та архітектури, почесного геодезиста України, уродженця с. Дем'янів Галицького району.

6 СЕРПНЯ

45 років від дня народження **Миколи Васильчука,** поета, літературознавця, журналіста, уродженця с. Великий Ключів Коломийського району.

9 СЕРПНЯ

85 років від дня народження **Володимира Барана**, українського археолога, членакореспондента НАН України, дослідника культури слов'ян, зокрема, давнього Галича, уродженця с. Дем'янів Галицького району.

10 СЕРПНЯ

120 років від дня народження **Юліана Крайківського** (1892–1976), художника, який створив серію картин про Гуцульщину, уродженця с. Різдвяни тепер Галицького району.

85 років від дня народження **Євгена Іваничука**, письменника, автора повістіспогадів «Записки каторжанина» (1993), уродженця с. Трач Косівського району.

12 СЕРПНЯ

115 років від дня народження **Михайла Пирога** (1897–1945), педагога, музиканта і громадського діяча, уродженця м. Рогатин.

14 СЕРПНЯ

55 років від дня народження **Ярослава Ткачівського,** поета, журналіста, члена Національної спілки письменників України, автора поетичних збірок «Воскресіння» (1995), «Вервиця» (1996), «Володар дум: духовна поезія» (2005), уродженця с. Вікторів Галицького району.

16 СЕРПНЯ

50 років від дня народження **Юрія Іздрика,** прозаїка, засновника і видавця часопису «Четвер», уродженця м. Калуш.

17 СЕРПНЯ

240 років з дня **прилучення Галичини до Австрії.**

18 СЕРПНЯ

100 років від дня народження **Мирослава Бурачинського** (1912–1987), українського лікаря, вченого, доцента, який із 1945 р. працював у Івано-Франківському медінституті.

100 років від дня народження **Богдана Ганушевського** (1912–2001), відомого діяча «Пласту», «Просвіти», ОУН.

23 СЕРПНЯ

День Державного Прапора України.

145 років від дня народження **Осипа Маковея** (1867–1925), письменника, педагога, який неодноразово бував на Прикарпатті.

115 років від дня народження **Михайла Кушніра** (1897–1988), українського вченого-мистецтвознавця, видавця, члена УВО (1922) та ОУН (1923), діяча «Просвіти» на Станиславівщині.

24 СЕРПНЯ

День Незалежності України.

115 років від дня народження **Степана Сулятицького** (1897–1978), сотника УГА, члена УВО, доктора природничих наук Карлового університету, коменданта коша «Карпатської Січі» в Хусті (1939), керівника ОУН, уродженця с. Середній Березів тепер Косівського району.

26 СЕРПНЯ

90 років від дня народження **Антіна Путька,** вчителя, одного з засновників обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка, священика УГКЦ.

27 СЕРПНЯ

Річниця від дня народження **Івана Франка** (1856–1916), видатного українського письменника, поета, вченого і громадсько-політичного діяча.

30 СЕРПНЯ

60 років від дня народження **Івана Гавриловича,** поета і журналіста, кореспондента газети «Галичина», уродженця селища Делятин.

Підготував ***Петро АРСЕНИЧ***